

Wijziging van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 teneinde gemeenten in staat te stellen voor meer voorzieningen een eigen bijdrage van de cliënt te vragen die afhankelijk is van zijn financiële draagkracht (Wet afschaffing abonnementstarief Wmo 2015)

Voorstel van wet

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz., enz., enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo, Wij in overweging genomen hebben, dat het teneinde de beschikbaarheid van voorzieningen als bedoeld in de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 te borgen wenselijk is gemeenten in staat te stellen voor meer voorzieningen een eigen bijdrage van de cliënt te vragen die afhankelijk is van zijn financiële draagkracht, en dat het zogenoemde abonnementstarief daartoe dient te worden afgeschaft;

Zo is het, dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I

De **Wet maatschappelijke ondersteuning 2015** wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 1.1.1, eerste lid, wordt als volgt gewijzigd:

1. In de begripsomschrijving van *cliënt* vervalt de zinsnede "of persoonsgebonden budget".

2. In de alfabetische volgorde wordt een begripsomschrijving ingevoegd:

- *eigen bijdrage*: bijdrage van de cliënt in de kosten van maatschappelijke ondersteuning;.

B

In artikel 2.1.3, vierde lid, vervalt "of een persoonsgebonden budget".

C

De artikelen 2.1.4 tot en met 2.1.5 worden vervangen door drie artikelen, luidende:

Artikel 2.1.4

1. Bij verordening kan worden bepaald dat voor het gebruik van een algemene voorziening, niet zijnde cliëntondersteuning, een eigen bijdrage verschuldigd is.

2. Indien van de mogelijkheid, bedoeld in het eerste lid, gebruik wordt gemaakt, wordt bij verordening bepaald:

- a. voor welke algemene voorzieningen de eigen bijdrage geldt;
- b. hoe hoog de bijdrage per voorziening is of hoe de hoogte wordt van de eigen bijdrage wordt bepaald;
- c. of en zo ja, voor welke groepen cliënten en voor welke algemene voorzieningen een vrijstelling van of een korting op de eigen bijdrage wordt gegeven en in geval van een korting, hoe hoog die korting is;
- d. in welke gevallen aan individuele cliënten vrijstelling kan worden gegeven van de plicht tot het betalen van een eigen bijdrage.

Voor lid 3 van artikel 2.1.4 worden twee alternatieven overwogen, die voor internetconsultatie worden voorgelegd:

Optie 1.

3. De eigen bijdrage voor het gebruik van een algemene voorziening is niet hoger dan de kostprijs van die voorziening en bedraagt voor algemene voorzieningen waarbij een duurzame hulpverleningsrelatie tussen een cliënt en een hulpverlener wordt aangegaan maximaal een bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te bepalen bedrag per maand.

Optie 2.

3. De eigen bijdrage voor het gebruik van een algemene voorziening is niet hoger dan de kostprijs van die voorziening en is financieel passend. Bij verordening wordt bepaald hoe de kostprijs wordt berekend. Bij verordening of in beleidsregels wordt bepaald hoe wordt beoordeeld of een eigen bijdrage financieel passend is.

4. Bij of krachtens algemene maatregel worden regels gesteld over:

- a. de samenloop van een eigen bijdrage voor een algemene voorziening waarbij een duurzame hulpverleningsrelatie tussen een cliënt en een hulpverlener wordt aangegaan met andere eigen bijdragen;
- b. de periode waarover een eigen bijdrage verschuldigd is voor een algemene voorziening waarbij een duurzame hulpverleningsrelatie tussen een cliënt en een hulpverlener wordt aangegaand.

Artikel 2.1.4a

1. Bij verordening kunnen maatwerkvoorzieningen worden aangewezen waarvoor de cliënt een eigen bijdrage verschuldigd is.

2. Geen bijdrage is verschuldigd:

- a. voor een rolstoel;
- b. voor maatschappelijke ondersteuning die is geleverd voordat de cliënt de leeftijd van achttien jaar heeft bereikt;
- c. in bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te bepalen gevallen.

3. De hoogte van een eigen bijdrage voor een maatwerkvoorziening is afhankelijk van het inkomen en het vermogen van de cliënt of, indien de cliënt een echtgenoot heeft, van hun gezamenlijke inkomen en vermogen.

4. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld over de eigen bijdragen voor een maatwerkvoorziening, waaronder regels met betrekking tot:

- a. de wijze van berekening van de eigen bijdragen;
- b. de mogelijkheden om bij verordening groepen van cliënten vrij te stellen van de plicht om de eigen bijdrage te betalen of voor hen, zo nodig in afwijking van het derde lid, een andere eigen bijdrage vast te stellen;
- c. de mogelijkheden voor het college om individuele cliënten vrij te stellen van de plicht om een eigen bijdrage te betalen.
- d. de periode waarover de eigen bijdrage verschuldigd is;

- e. restitutie van geïnde eigen bijdragen in situaties waarin de maatwerkvoorziening tijdelijk niet geleverd is;
- f. de invordering van de eigen bijdrage;
- g. de termijn waarbinnen de verschuldigde eigen bijdrage moet zijn voldaan.

Artikel 2.1.5

1. Het college stelt eigen bijdragen voor het gebruik van een algemene voorziening vast en int deze.
2. Het CAK stelt eigen bijdragen voor een maatwerkvoorziening vast en int deze.
3. In afwijking van het tweede lid wordt de eigen bijdrage voor een maatwerkvoorziening door het college vastgesteld:
 - a. indien de cliënt opvang ontvangt;
 - b. indien uit een verordening als bedoeld in artikel 2.1.4a, vierde lid, onderdeel b, voortvloeit dat een eigen bijdrage verschuldigd is die niet afhankelijk is van het inkomen en het vermogen van de cliënt of, indien de cliënt een echtgenoot heeft, van hun gezamenlijke inkomen en vermogen.
4. Het college draagt er zorg voor dat aan het CAK mededeling wordt gedaan van de eigen bijdragen die voor opvang worden vastgesteld, voor zover de opvang niet wordt verleend aan personen die de thuissituatie hebben verlaten in verband met risico's voor hun veiligheid als gevolg van huiselijk geweld.

D

In artikel 2.3.5, achtste lid, wordt ", bedoeld in het derde lid" vervangen door "als bedoeld in het derde of vierde lid".

E

In artikel 2.3.10, eerste lid, onderdelen b, c, d en e vervalt telkens "of het persoonsgebonden budget".

F

In artikel 2.4.1, eerste lid, wordt "artikel 2.3.10, onderdeel a" vervangen door "artikel 2.3.10, eerste lid, onderdeel a" en vervalt "of het ten onrechte genoten persoonsgebonden budget".

G

Artikel 2.5.4 komt te luiden:

Artikel 2.5.4

1. Het CAK verstrekt Onze Minister desgevraagd kosteloos de gegevens, niet zijnde persoonsgegevens, die hij nodig heeft om te beoordelen welke effecten de eigen bijdragen in de praktijk hebben.
2. Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld over de te verstrekken gegevens en de wijze van verstrekking.

H

In artikel 5.1.1, eerste lid, vervalt "2.1.4b,".

I

Artikel 5.1.2 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt "Een aanbieder die een maatwerkvoorziening levert en een derde aan wie ten laste van een persoonsgebonden budget betalingen worden gedaan" vervangen door "Een aanbieder die een maatwerkvoorziening levert of een derde aan wie ten laste van een persoonsgebonden budget betalingen worden gedaan".
2. De onderdelen b van het eerste en tweede lid komen telkens te luiden:
 - b. de uitvoering van artikel 2.1.4, 2.1.4a of 2.1.5;.

J

Artikel 5.1.3 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid komt te luiden:

1. Het CAK en een andere instantie als bedoeld in artikel 2.1.5, derde lid, zijn bevoegd tot het verwerken van persoonsgegevens van de cliënt, zijn echtgenoot, inwonende minderjarige kinderen en zijn ouders, waaronder gegevens over gezondheid, voor zover deze op grond van artikel 5.2.1, 5.2.2 of 5.2.3 zijn verkregen en noodzakelijk zijn voor de uitvoering van artikel 2.1.4, 2.1.4a of 2.1.5.

2. In het tweede lid wordt "als bedoeld in artikel 2.1.4, 2.1.4a of 2.1.5" vervangen door "als bedoeld in de artikelen 2.1.4 of 2.1.4a" en wordt "artikel 71, tweede lid, van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen en artikel 40, tweede lid, van de Ziektewet" vervangen door "artikel 71, tweede lid, van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen of artikel 40, tweede lid, van de Ziektewet".

K

In artikel 5.2.1, tweede lid, onderdeel b, wordt "als bedoeld in artikel 2.1.4b, tweede lid," vervangen door "als bedoeld in artikel 2.1.5, derde lid" en wordt "2.1.4b" vervangen door "2.1.4a".

L

Artikel 5.2.2 wordt als volgt gewijzigd:

1. In onderdeel a vervalt "2.1.4b".
2. Onderdeel b komt te luiden:

b. het CAK of door het college aangewezen instanties die de eigen bijdrage voor opvang vaststellen en innen, voor zover deze noodzakelijk zijn voor het uitvoeren van artikel 2.1.4a of 2.1.5.

M

Artikel 5.2.3 komt als volgt te luiden:

Artikel 5.2.3

De rijksbelastingdienst is bevoegd uit eigen beweging en desgevraagd verplicht aan het college, het CAK of een andere instantie als bedoeld in artikel 2.1.5, derde lid, persoonsgegevens te verstrekken voor zover deze noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de artikelen 2.1.4a of 2.5.4.

N

Artikel 5.2.4 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid komt als volgt te luiden:

1. Het CAK en een andere instantie als bedoeld in artikel 2.1.5, derde lid, zijn bevoegd uit eigen beweging en desgevraagd verplicht persoonsgegevens, waaronder persoonsgegevens over gezondheid, die zijn verkregen ten behoeve van de uitvoering van de artikelen 2.1.5 of 2.5.4 te verstrekken aan het college, voor zover deze noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de artikelen 2.1.4, 2.1.4a, 2.1.5 of 2.5.4 door het college.

2. In het tweede lid vervalt "2.1.4b,".

3. In het derde lid wordt "artikel 2.1.4, 2.1.4a, 2.1.4b, 2.1.4a, 2.1.4b," vervangen door "artikel 2.1.4, 2.1.4a, 2.1.5,".

O

In artikel 5.2.9, eerste lid, wordt "artikel 2.1.4b, tweede lid," vervangen door "artikel 2.1.5, derde lid,".

P

In de artikelen 5.3.2, eerste lid, en 5.3.3, eerste en derde lid, 5.3.4, eerste lid, en 5.3.5, eerste lid, wordt "en een andere instantie als bedoeld in artikel 2.1.4b, tweede lid," telkens vervangen door "en een andere instantie als bedoeld in artikel 2.1.5, derde lid,".

Q

De artikelen 8.3 en 8.4 vervallen.

ARTIKEL II

In artikel 57, derde lid, van de **Algemene nabestaandenwet** wordt "een maatwerkvoorziening of persoonsgebonden budget wordt verstrekt voor beschermd wonen" vervangen door "een maatwerkvoorziening, al dan niet in de vorm van een persoonsgebonden budget, wordt verstrekt voor beschermd wonen".

ARTIKEL III

In artikel 20, tweede lid, van de **Algemene Ouderdomswet** wordt "een maatwerkvoorziening of persoonsgebonden budget wordt verstrekt voor beschermd wonen" vervangen door "een maatwerkvoorziening, al dan niet in de vorm van een persoonsgebonden budget, wordt verstrekt voor beschermd wonen".

ARTIKEL IV

In artikel 39, tweede lid, van de **Werkloosheidswet** wordt "een maatwerkvoorziening of persoonsgebonden budget wordt verstrekt voor beschermd wonen" vervangen door "een maatwerkvoorziening, al dan niet in de vorm van een persoonsgebonden budget, wordt verstrekt voor beschermd wonen".

ARTIKEL V

In artikel 57, tweede lid, van de **Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen** wordt "een maatwerkvoorziening of persoonsgebonden budget wordt verstrekt voor beschermd wonen" vervangen door "een maatwerkvoorziening, al dan niet in de vorm van een persoonsgebonden budget, wordt verstrekt voor beschermd wonen".

ARTIKEL VI

In de artikelen 2:55, tweede lid, en 3:47, tweede lid, van de **Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten** wordt "een maatwerkvoorziening of persoonsgebonden budget wordt verstrekt voor beschermd wonen" telkens vervangen door "een maatwerkvoorziening, al dan niet in de vorm van een persoonsgebonden budget, wordt verstrekt voor beschermd wonen".

ARTIKEL VII

In artikel 30, tweede lid, van de **Wet inkomensvoorziening oudere werklozen** wordt "een maatwerkvoorziening of persoonsgebonden budget wordt verstrekt voor beschermd wonen" vervangen door "een maatwerkvoorziening, al dan niet in de vorm van een persoonsgebonden budget, wordt verstrekt voor beschermd wonen".

ARTIKEL VIII

Artikel 6.18, eerste lid, van de **Wet inkomstenbelasting 2001** wordt als volgt gewijzigd:

1. In onderdeel d wordt "bijdragen" vervangen door "eigen bijdragen".
2. In onderdeel i wordt "bijdrage" vervangen door "eigen bijdrage".

ARTIKEL IX

In artikel 6.1.2, onderdeel b, van de **Wet langdurige zorg** wordt "artikel 2.1.4b van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015" vervangen door "artikel 2.1.5, tweede lid, van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015".

ARTIKEL X

In de artikel 16, onderdeel f, en artikel 78, tweede lid, van de **Wet marktordening gezondheidszorg** wordt "hetgeen bij of krachtens artikel 2.1.4b van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 is geregeld" telkens vervangen door "hetgeen bij of krachtens de artikelen 2.1.4a en 2.1.5, tweede lid, van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 is geregeld".

ARTIKEL XI

In artikel 54, tweede lid, van de **Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering** wordt "een maatwerkvoorziening of persoonsgebonden budget wordt verstrekt voor beschermd wonen" vervangen door "een maatwerkvoorziening, al dan niet in de vorm van een persoonsgebonden budget, wordt verstrekt voor beschermd wonen".

ARTIKEL XII

In artikel 71, tweede lid, van de **Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen** wordt "een maatwerkvoorziening of persoonsgebonden budget wordt verstrekt voor beschermd wonen" vervangen door "een maatwerkvoorziening, al dan niet in de vorm van een persoonsgebonden budget, wordt verstrekt voor beschermd wonen".

ARTIKEL XIII

In artikel 40, tweede lid, van de **Ziektewet** wordt "een maatwerkvoorziening of persoonsgebonden budget wordt verstrekt voor beschermd wonen" vervangen door "een maatwerkvoorziening, al dan niet in de vorm van een persoonsgebonden budget, wordt verstrekt voor beschermd wonen".

ARTIKEL XIV

Indien het bij koninklijk besluit van 30 januari 2023 ingediende voorstel van wet tot Wijziging van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 en enkele andere wetten met het oog op een integrale en gecoördineerde aanpak bij meervoudige problematiek en de daarvoor benodigde gegevensverwerking (**Wet aanpak meervoudige problematiek sociaal domein**) tot wet is of wordt verheven en

- a. artikel I, onderdeel A, van die wet later in werking treedt dan artikel I van deze wet, vervallen in artikel I, onderdeel A, van die wet de in het eerste subonderdeel van de omschrijving van het begrip "cliënt" opgenomen woorden "of persoonsgebonden budget";
- b. artikel I, onderdelen J, L en N van die wet later in werking treden dan artikel I van deze wet, worden de woorden "of een persoonsgebonden budget" in die onderdelen telkens vervangen door "of een beslissing om een maatwerkvoorziening in de vorm van een persoonsgebonden budget te verstrekken";
- c. artikel I, onderdeel K, van die wet later in werking treedt dan artikel I van deze wet, komt het in artikel I, onderdeel K, van die wet voorgestelde artikel 2.3.9 van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 als volgt te luiden:

1. Het college onderzoekt periodiek of er aanleiding is tot heroverweging van een beslissing tot verstrekking van een maatwerkvoorziening of van een beslissing tot verstrekking van een maatwerkvoorziening in de vorm van een persoonsgebonden budget.;

d. artikel I, onderdeel Q, van die wet later in werking treedt dan artikel I van deze wet, komt het in artikel I, onderdeel Q, van die wet voorgestelde artikel 5.1.2, tweede lid, onderdeel b, van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 als volgt te luiden:

b. de uitvoering van artikel 2.1.4, 2.1.4a of 2.1.5;.

ARTIKEL XV

Onze Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport zendt binnen zes jaar na de inwerkingtreding van deze wet aan de Staten-Generaal een verslag over de doeltreffendheid en de effecten van deze wet in de praktijk.

ARTIKEL XVI

Het recht zoals dat luidde onmiddellijk voorafgaande aan de inwerkingtreding van artikel I blijft van toepassing op bijdragen die cliënten voor die inwerkingtreding verschuldigd werden.

ARTIKEL XVII

Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

ARTIKEL XVIII

Dit wetsvoorstel wordt aangehaald als: Wet afschaffing abonnementstarief Wmo 2015.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren die zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

De Staatssecretaris van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport